

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 26 » 11 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання
Змістовий модуль «СТРАХОВЕ ПРАВО»

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	081.00.01 Право

Київ – 2020

Розробник:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри публічного та приватного права (Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 081.00.01 Право 2020 р.

Гарант освітньої програми (Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено 2020 р.

Заступник декана (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання		
<i>Вид дисципліни</i>	вибіркова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4/ 120	
<i>Курс</i>	3, 4	4
<i>Семестр</i>	7	7,8
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	2	
<i>Обсяг кредитів</i>	4	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120	120
<i>Аудиторні</i>	56	16
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>		-
<i>Самостійна робота</i>	56	104
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік	Залік
Змістовий модуль «Страхове право»		
<i>Курс</i>	4	4
<i>Семестр</i>	7	8
<i>Обсяг кредитів</i>	2	2
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	60	60
<i>Аудиторні</i>	28	8
<i>Модульний контроль</i>	4	
<i>Семестровий контроль</i>		
<i>Самостійна робота</i>	28	52
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи і суті страхових правовідносин, підготовка до практичної діяльності, формування навичок реалізації страхових норм.

Завдання:

- формування у студентів професійної самосвідомості, абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу щодо використання знань страхового права;
- формування навичок збору і аналізу інформації з національних і міжнародних правових норм, що регулюють страхові відносини, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних;
- формування здатності виявляти проблеми правового регулювання страхової діяльності і пропонувати способи їх вирішення;
- формування здатності проведення досліджень у сфері правового регулювання страхової діяльності, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії;
- формування здатності приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб;
- формування уміння застосовувати знання у сфері страхового права у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК-1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.

ЗК-4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.

ЗК-8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК-11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК-13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) –

ФК-3. Знання стандартів правничої професії.

ФК-10. Уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК-11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК-13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК-14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

ФК-15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК-16. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК-17. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК-18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Додаткові фахові компетентності спеціалізацій

ДФК-2. Для спеціалізації «правове забезпечення функціонування суб'єктів господарювання». Юридичне супроводження господарських операцій та адміністрування підприємства. Підготовка та правова експертиза договорів. Забезпечення досудового врегулювання спорів.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

СГ-1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин

СГ-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

СГ-5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю

СГ-6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

ДН-1. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами

К-1. Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію

К-3. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем

ПС-1. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

ПС-2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

ПС-3. Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей

ПС-4. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

ПР-1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПР-2. Пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права

ПР-3. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права

ДПРН. Обґрунтування правової позиції в галузі. Готувати роз'яснення, пояснювальні записки та обґрунтування у галузі. Застосовувати спеціальну юридичну термінологію в галузі. Користуватися базами даних та інформаційними ресурсами в галузі. Застосовувати основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи з урахуванням між інституціональних підходів враховуючи специфіку галузі. Здійснювати правозастосування в галузі. Обґрунтовувати правові позиції щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування, складати юридичні документи щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		с.	пр.	лаб.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Основи страхового права.						
Тема 1 Сутність, принципи і роль страхування	10	2	4			4
Тема 2 Загальноправові засади страхування	8	2	2			4
Тема 3 Правовий статус учасників страхової діяльності	8	2		2		4
Тема 4 Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю	8	2		2		4
Тема 5 Договір страхування	12	2		4		6
Тема 6. Міжнародна співпраця у страховій діяльності.	10	2	2			6
Модульний контроль	4					
Разом	60	12	8	8		28
Усього годин	60	12	8	8		28

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	с.	пр.	лаб.	с.р.
Змістовий модуль 1. Основи страхового права.						
Тема 1 Сутність, принципи і роль страхування	8					8
Тема 2 Загальноправові засади страхування	10	2				8
Тема 3 Правовий статус учасників страхової діяльності	8					8
Тема 4 Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю	10	2				8
Тема 5 Договір страхування	10			2		8
Тема 6. Міжнародна співпраця у страховій діяльності.	14		2			12
Разом	60	4	2	2		52
Усього годин	60	4	2	2		52

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи страхового права

Тема 1 Сутність, принципи і роль страхування

Історико-правові аспекти виникнення і розвитку страхування. Структура національного страхового ринку. Поняття страхової діяльності. Поняття страхування. Основні страхові поняття. Принципи здійснення страхової діяльності. Види та функції страхової діяльності. Обов'язкові та добровільні види страхової діяльності. Публічно-правові та приватно - правові засади здійснення страхової діяльності.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 5; 6], додаткові [31; 35].

Тема 2 Загально-правові засади страхування

Роль страхового права в сучасних умовах життя і діяльності фізичних та юридичних осіб. Поняття, предмет та метод страхового права. Місце страхового права в системі права. Система та принципи страхового права. Поняття та особливості джерел страхового права. Види джерел страхового права. Правила страхування як основна правова форма закріплення умов добровільного страхування. Шляхи вдосконалення страхового законодавства. Страхові правові норми. Поняття, ознаки та зміст страхових правовідносин.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 4; 5; 6], додаткові [34; 35].

Тема 3 Правовий статус учасників страхової діяльності

Учасники страхової діяльності. Правове становище страховиків. Порядок створення, державної реєстрації та ліцензування страховика. Правовий статус філій та представництв страхових компаній. Правовий режим майна суб'єктів страхової діяльності. Особливості реорганізації та ліквідації страховиків. Перестрахування та співстрахування. Об'єднання страховиків. Правове становище страхових посередників на страховому ринку України. Страхові агенти і брокери.

Рекомендовані джерела: основні [1 - 6], додаткові [14 – 18; 22; 23; 33].

Тема 4 Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю

Причини та мета державного регулювання та державного нагляду за страховою діяльністю. Поняття, сутність і види державного регулювання страхової діяльності. Види державного нагляду за страховою діяльністю. Пруденційний нагляд. Окремі правові форми державного регулювання страхової діяльності. Ліцензування страхової діяльності. Органи, що здійснюють державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю, їх класифікація, компетенція і завдання.

Рекомендовані джерела: основні [1; 4; 6], додаткові [10; 11; 17; 18; 20; 24-29; 32].

Тема 5 Договір страхування

Поняття та ознаки договору страхування. Сторони договору страхування. Форма і зміст договору страхування. Істотні умови договору страхування. Права й обов'язки суб'єктів страхового зобов'язання. Поліс страхування. Порядок укладання, зміни та розірвання договору страхування. Деякі види договорів добровільного майнового страхування. Характеристика деяких видів договорів особистого страхування. Публічно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Рекомендовані джерела: основні [1; 4; 6; 7], додаткові [8; 9; 13; 19; 21; 30; 34; 36].

Тема 6. Міжнародна співпраця у страховій діяльності.

Міжнародна значимість страхових відносин. Головні засади діяльності страхових компаній на світовому ринку. Основні принципи страхування. Основи правового регулювання страхового нагляду в міжнародній практиці. Роль Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Міжнародної асоціації страхових наглядов (МАСН) у здійсненні міжнародного регулювання страхової діяльності. Регіональні міжнародні організації, що забезпечують координацію дій з державного управління, що включає в себе і фінансово-правове регулювання страхування. Особливості національних систем страхового нагляду різних країн.

Рекомендовані джерела: основні [1; 6], додаткові [24; 25; 31; 37].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість
1	Відвідування лекцій	1	6	6
2	Відвідування семінарських занять	1	4	4
3	Відвідування практичних занять	1	4	4
4	Робота на практичному занятті	10	4	40
5	Робота на семінарському занятті	10	4	40
6	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5
7	Виконання модульної роботи	25	2	50
	Разом	-	-	149
	Максимальна кількість балів:	149		
	Розрахунок коефіцієнта:	0.671		
	Підсумковий бал	100		

для заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість
1	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1
3	Відвідування практичних занять	1	1	1
4	Робота на практичному занятті	10	1	10
5	Робота на семінарському занятті	10	1	10
6	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5
	Разом	-	-	29
	Максимальна кількість балів:	29		
	Розрахунок коефіцієнта:	3,448		
	Підсумковий бал	100		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Тема 1 Сутність, принципи і роль страхування

1. Становлення страхового ринку: історичний аспект. Виникнення перших страхових утворень.
2. Структура національного страхового ринку.
3. Поняття страхування.
4. Страхові фонди.
5. Ознаки та принципи страхування.
6. Функції страхування.
7. Основні страхові поняття: страхувальник, страховик, страховий ризик, страховий випадок, страховий платіж, страховий тариф, страхова оцінка, страхова сума, страхове відшкодування, франшиза.
8. Основні галузі страхування
9. Особливості класифікації видів страхування.
10. Обов'язкове та добровільне страхування.
11. Майнове страхування.
12. Особисте та соціальне страхування.
13. Страхування відповідальності та підприємницьких ризиків

Тема 2 Загальноправові засади страхування

1. Поняття та предмет страхового права
2. Принципи страхового права
3. Поняття та види джерел страхового права.
4. Конституція України, Цивільний кодекс України, Закон України «Про страхування» як основні джерела страхового права.
5. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела страхового права. Локальні акти страхових компаній, їх значення як джерел страхового права.
6. Правила страхування. Призначення і функції правил страхування. Вимоги до їх змісту.
7. Страхові правовідносини: поняття та ознаки.
8. Об'єкти страхових правовідносин.
9. Страховик та страхувальник - головні суб'єкти страхування.

Тема 3 Правовий статус учасників страхової діяльності

1. Правове становище страховиків. Класифікація страховиків.
2. Державна реєстрація страховиків.
3. Правовий режим майна суб'єктів страхової діяльності.
4. Філія страховика. Представництво страховика.
5. Порядок реорганізації та ліквідації страхової компанії. Особливості забезпечення правонаступництва за укладеними договорами страхування у разі реорганізації страховиків. Умови забезпечення платоспроможності страховиків.
6. Вимоги законодавства України щодо діяльності іноземних страховиків.
7. Поняття і види перестрахування.
8. Необхідність та сутність перестрахування. Особливості, види та форми операцій перестрахування. Про затвердження Вимог до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів.
9. Об'єднання страховиків. Ліга страхових організацій України. Моторне (транспортне) страхове бюро України. Ядерний страховий пул. Товариства взаємного страхування.
10. Страхові брокери. Перестрахові брокери. Реєстрація страхових та перестрахових брокерів. Страхові агенти.

Тема 4 Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю

1. Загальні засади державної політики у сфері страхування.
2. Поняття, сутність і види державного регулювання та нагляду за страховою діяльністю.
3. Засоби державного регулювання ринку страхування.
4. Структура, функції та компетенція органів, що здійснюють державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю.

5. Ліцензійні умови провадження страхової діяльності.
6. Особливості примусової санації страховика.

Тема 5 Договір страхування

1. Поняття та значення договору страхування. Ознаки договору страхування.
2. Форма договору страхування.
3. Предмет договору страхування. Зміст договору страхування. Треті особи в договорі страхування. Вигодонабувач, застрахована особа. Права та обов'язки третіх осіб.
4. Поліс страхування. Види та зміст страхового полісу.
5. Порядок укладання, зміни та припинення договору страхування.
6. Підстави для визнання договору страхування або його окремих умов недійсними. Право зворотної вимоги страховика до особи винної у заподіянні збитків.
7. Особливості договору страхування домашнього майна, що належить громадянину. Договори страхування транспортних засобів.
8. Договори страхування непогашення кредиту та відповідальності позичальника за непогашення кредиту. Страхування фінансово-кредитних ризиків
9. Договір страхування життя. Договори страхування від нещасних випадків.
10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування. Правове регулювання обов'язкового державного пенсійного страхування.

Тема 6. Міжнародна співпраця у страховій діяльності.

1. Напрямки міжнародно-правового регулювання страхової діяльності.
2. Роль Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) у здійсненні міжнародного регулювання страхової діяльності.
3. Міжнародна асоціація страхових наглядів (IASA): історія створення, структура, діяльність.
4. Передумови для ефективного страхового нагляду ICP-1.
5. Система нагляду (ICP 2 - 5)
6. Вимоги ЄС до оцінки платоспроможності страхових компаній.
7. Особливості національних систем страхового нагляду Великобританії, Німеччини, США, Франції, Японії. Світові системи договірної регулювання фінансовою стійкістю перестраховальних компаній.

Завдання:

1. Написати словник страхових термінів.
2. Підготувати презентацію на тему «Цікаві факти з історії розвитку страхування».
3. Підготувати доповідь про найвідоміші страхові компанії України та проаналізувати зміст Статуту та Правил страхування на прикладі документів однієї з них.
4. Розробити проєкт договору страхування життя.
5. Письмово пояснити та навести приклад, у чому полягає сутність перестрахування.
6. Проаналізувати зміст Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та виписати функції і повноваження цього органу.
7. Підготувати наукову доповідь на тему: «Міжнародна значимість страхових відносин».
8. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Суттєві умови договорів страхування банківських ризиків». Проаналізувати досвід світової кризи 2008 року та розробити проєкт договору страхування банківських ризиків у випадку неповернення кредитів.
9. Підготувати презентацію на тему «Система страхового нагляду ICP».
10. Проаналізувати особливості американської системи страхового нагляду та підготувати аналітичну записку.

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.

4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів здійснюється у формі заліку після вивчення змістовних модулів «Банківське право», «Страхове право».

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Для денної форми навчання.

Разом: 60 год., із них: лекції – 12 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 8 год, модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі (бали)	Змістовний модуль 1 (149 б)								
Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	
Лекції (бали)	Л 1 (1 б)	Л 2 (1 б)	Л 3 (1 б)	Л 4 (1 б)	Л 5 (1 б)	Л 6 (1 б)			
Семінарські заняття (бали)	С 1 (1 б)		С 2 (11 б)		С 3 (11 б)		С 4 (11 б)		
/ Практичні заняття (бали)			П 1 (11б)	П 2 (11б)		П 3 (11б)		П 4 (11б)	
Самостійна робота	Самостійна робота (5 балів)								
Модульний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)							Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль (вид, бали)	Проміжний контроль (100 балів)								

Для заочної форми навчання.

Разом: 60 год., із них: лекції – 4 год., семінарські заняття – 2 год, практичні заняття – 2 год.,
самостійна робота – 52 год.

Модулі (бали)	Змістовний модуль 1 (29 б)								
Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	
Лекції (бали)	Л 1 (1 б)	Л 2 (1 б)							
Семінарські заняття (бали)			С 1 (1 б)						
/ Практичні заняття (бали)			П 1 (11б)						
Самостійна робота	Самостійна робота (5 балів)								
Підсумковий контроль (вид, бали)	Проміжний контроль (100 балів)								

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Пацурія Н. Б. Страхове право України : навч. посіб. / Н. Б. Пацурія. – К. : ЮрінкомІнтер, 2006. – 175 с.
2. Пацурія Н. Б. Страхові правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики : Монографія / Н. Б. Пацурія. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. – 501 с.
3. Правове регулювання діяльності у сфері страхування та перестрахування: проблеми теорії та практики [Текст] : монографія / Н. Б. Пацурія, І. М. Войцеховська, А. С. Головачова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Ліра-К, 2017. - 254 с.
4. Правове регулювання страхової діяльності : навч. посіб. / О. П. Гетманець, О. М. Шуміло, Т. В. Колеснік та ін. ; за ред. О. П. Гетманець, О. М. Шуміла. – К. : Хай-Тек Прес, 2014. – 400 с.;
5. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 року / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
6. Страхове право : навч. посіб. / В. В. Мачуський. — К. : КНЕУ, 2009. – 467 с.
7. Цивільний кодекс України: від 16 січня 2003 року / Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

Додаткові

8. Господарський кодекс України : від 16 січня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
9. Кодекс торговельного мореплавства від 23 травня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47–52. – Ст. 349.
10. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 19. – Ст. 74.

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
12. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
13. Повітряний Кодекс України від 19 квітня 2011 року № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48–49. – Ст. 536.
14. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50–51. – Ст. 384.
15. Про господарські товариства : Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 628.
16. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 13. – Ст. 69.
17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
18. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31–32. – Ст. 263.
19. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 1 липня 2004 року №1961-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 1.
20. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.
21. Питання проведення обов'язкового державного страхування за деякими видами: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2007 року №1372 // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 230.
22. Про порядок провадження діяльності страховими посередниками : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1996 року № 1523 // Зібрання постанов Уряду України. – 1996. – № 21. – Ст. 590.
23. Про товариство взаємного страхування : Тимчасове Положення, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1997 року № 132 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 6. – Ст. 65.
24. Про затвердження Порядку та вимог щодо здійснення перестрахування у страховика (перестраховика) нерезидента : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2004 року №124// Офіційний вісник України. – 2004. – № 5. – Ст. 242.
25. Про затвердження вимог до гарантійного депозиту філії страховика-нерезидента : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 19 вересня 2006 року № 6244 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 41. – Ст. 2768.
26. Про затвердження вимог до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів та порядку їх підтвердження та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України : Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 11 липня 2013 року № 2262 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 66. – Ст. 2415.
27. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів): Постанова Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 98. – Ст. 3192.
28. Про затвердження Методики формування резервів із страхування життя : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 січня 2004 року № 24 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 7. – Ст. 409.
29. Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів і ведення державного реєстру страхових та перестрахових брокерів : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 травня 2004 року № 736 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 26. – Ст. 1721.
30. Про судову практику розгляду цивільних справ, що виникають з договорів страхування : Лист Верховного Суду України від 19 липня 2011 року // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 8.
31. Горбач Л. М. Страхова справа : навч. посіб. / Л. М. Горбач. – К. : Кондор, 2003. – 252 с.
32. Докорова Н. П. Механізми державного регулювання страхової діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / Н. П. Докорова. – Донецьк, 2008. – 20 с.
33. Маруженко Д. С. Перестрахування як складова забезпечення фінансової стійкості страховика : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Д. С. Маруженко. – К., 2010. – 20 с.

34. Пацурія Н. Б. Правила страхування як основна правова форма закріплення умов добровільного страхування / Н. Б. Пацурія // Предпринимательство, хазяйство и право. – 1998. – № 7. – С. 14–17.
35. Пацурія Н. Б. Правове регулювання страхової справи в Україні (організаційно-правовий аспект): дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Н. Б. Пацурія. – К., 2000. – 217 с.
36. Стась Е. П. Господарсько-правове забезпечення страхування підприємницьких ризиків: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / Е. П. Стась. – К., 2012. – 20 с.
37. Страхове законодавство в Європейському союзі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dfp.gov.ua/files/iNes_EU.pdf.